

JINÝ KRAJ

SESTAVILY TEREZA KADEČKOVÁ A TEREZA MATOUŠKOVÁ

2023

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG

JINÝ KRAJ

Text © Jela Abasová, Jan Hlávka, Tereza Janišová, Tereza Kadečková, Vilma Kadlečková, Přemysl Krejčík, Jan Křeček, Petra Machová, Tereza Matoušková, Veronika Salášková, Lukáš Vavrečka, Barbora Vrobelová, 2022

Ilustrace obálky © Alena Kubíková, 2023

Odpovědný redaktor: Martin Štefko

Editorky: Tereza Kadečková, Tereza Matoušková

Korektury: Barbora Vaňková

Sazba a grafická úprava: Michal Březina

V textu povídky Sloňa je použita citace z knihy: Herbert, Frank: Duna. 1. vyd., Praha 1988, Nakladatelství Svoboda, překl. Jindřich Smékal, Karel Blažek, ISBN 80-205-0001-4.

Vydalo nakladatelství Martin Štefko – Golden Dog v roce 2023

Svatojanská 703, 382 32 Velešín

www.goldendog.cz

1. vydání

ISBN 978-80-88635-07-9 (PDF)

ISBN 978-80-88635-08-6 (EPUB)

ISBN 978-80-88635-09-3 (MOBI)

JINÝ KRAJ, JINÝ MRAV, JINÝ SVĚT

Jan Křeček

7. února 1856 stanul Gustave Flaubert před soudem pro urážku morálky v románu *Paní Bovaryová*. 20. srpna 1857 byla pro nemravnost odsouzena básnická sbírka *Květy zla* Charlese Baudelaira. 25. května 1895 byl za homosexualitu, respektive za hrubě neslušné chování ke dvěma letům žaláře a těžkých prací odsouzen Oscar Wilde. V roce 1921 začínají v USA války o Joyce, přes deset let dlouhý soudní proces posuzující míru obscennosti v monumentálním *Odyseovi*. V roce 1932 je v Anglii zakázáno dílo Davida Herberta Lawrence *Milenec lady Chatterlayové*, oficiálně může vyjít až roku 1960. V 50. letech se podobnému zacházení dostane Nabokovově *Lolitě*, Ginsbergovu *Kvílení* nebo Burroughsovu *Nahému obědu*, u nás budou *Zbabělci* Josefa Škvoreckého povoleni až roku 1958, téměř deset let po napsání. Sto let zákazů, lidového pohoršení a cenzury ukazuje, jak jsme v mnohém otevřenější, citlivější, vnímavější, jak se posouvá myšlení společnosti, jak se mění to, co považujeme za normální. Nad dnešními žabomyšími válkami budou v roce 2123 nevěřičně kroutit hlavami, stejně jako my kroutíme hlavami nad boji dávno minulými.

7. února 2020 publikovala Eylonwai na Sardenu text s názvem *Zkostnatělá česká fantastika* (<https://sarden.cz/2020-02-07-0941/zkostnatela-ceska-fantastika>). Následovala rozsáhlá diskuze pod článkem, ještě rozsáhlejší diskuze na Facebooku... a v neposlední řadě vznikl nápad na tento sborník. S cílem dokázat, že moderní česká fantastika je plná současných témat. Jako by bylo pořád třeba něco dokazovat.

Fantastická literatura si nikdy nemusela projít takovou radikální obhajobou jako díla zmíněná v prvním odstavci. Lety do vesmíru, nové civilizace, kouzelné předměty nebo elfové, to bylo vždy v pořádku. Pohádky. Pro snílky. Pro děti. To nebyl materiál pro soudy. Přesto je fantastická apologetika disciplína sama o sobě. Od Tolkienova eseje *O pohádkách* přes úvahy Ursuly K. Le Guin (česky např. *Proč číst fantasy, jak to, že zvířata v knížkách mluví, a odkdy se Američané bojí draků*, překlad Jakub Němeček, Gnóm!, 2019) po mnohé předmluvy, přednášky na conech nebo internetové diskuze, fantastická literatura má v jednom kuse tendenci se hájit, bránit a dokazovat důležitost svojí existence. Jenomže nejlepší obhajobou je... text. Parádní povídka, respektovaný román, brilantní báseň. Jako jakákoliv jiná literatura, i fantastika potřebuje osvědčené základy: především nápad, obsah – mít o čem psát. Dále schopnost upoutat čtenáře: postavami, myšlenkami, atmosférou, prostředím, dějem. Když čtenář potřebuje vědět, jak to bylo dál, je vše v nejlepším pořádku. A nesmí chybět řemeslo. Musím umět napsat kloudnou větu, rozumět tomu, jak fungují vazby mezi jednotlivými větnými členy (a ne, nepotřebuji k tomu znát pojem „větný člen“), mít to, čemu se říká cit pro jazyk. Pokud je tohle všechno přítomno – voilá, máme dobrý text. Aby to navíc – a zdůrazňuji slovo navíc! – byla fantastika, nesmí chybět něco, co do našeho světa, do konsenzuální reality či jak tomu chcete říkat, nepatří. Lidé umějí létat. Brambory mluví. Zemi napadne mimozemská rasa zabijáckých plyšových medvědů. Tyto příklady nejsou cílem, jde o prostředky, díky kterým můžeme říct: „Ano, toto je fantastika!“

A pak už je recept osvědčený a jednoduchý: Dělejte tohle všechno dostatečně dobře a dostatečně dlouho. Živořte v bídě, ideálně zanevřete na rodinu a přátele a mrzce zhyňte, chudí, hladoví, zcela na okraji společnosti, zájmu a zájmu společnosti. Pokud se vám to povede, obvykle vznikne kult, ten přeroste do všeobecného povědomí, začnou vznikat filmy a počítačové hry... no, a přibližně padesát až sto let po vaší smrti budete slavní a bohatí. A přestože vše výše byla

nadsázka, mělo by z toho plynout poučení: Neztrácejte čas obhajobami. Buď věříte tomu, co děláte, a obhajobu nepotřebujete, nebo tomu nevěříte. A pak nemá smysl to obhajovat. Stejně jako nemá smysl hájit fantastiku.

Fantastika tu s námi byla odjakživa. Stačí si přečíst *Epos o Gilgamešovi* nebo *Bibli*, tam to všechno je, jak praví známá píseň. Nebo se podívat na laureáty libovolných literárních cen. Petr Stančík získal Magnesii Literu za *Mlýn na mumie*, kde mimo jiné promlouvá dávno mrtvý král jakýmsi neznámým jazykem. Michael Chabon získal Pulitzerovu cenu, ale taky Nebulu a Huga. Dvojnásobnému vítězi Pulitzerovy ceny Colsonu Whiteheadovi vyšel loni v českém překladu postapokalyptický zombie román *Zóna jedna*. Nobelisté Olga Tokarczuková nebo Kazuo Ishiguro používají fantastické motivy naprosto samozřejmě. A ano, Ishiguro se v rozhovoru pro *New York Times* vymezil proti tomu, že by *Pohřbený obr* byl fantasy. Jenomže... Ishiguro se nevymezil vůči žánru jako takovému. Podstata jeho sdělení byla, že nechce, aby byl *Pohřbený obr* čtený jako fantasy. Fantastika, ale vlastně jakákoliv dobrá beletrie vyvolává zvědavost. Objevuje neobjevené. Vyjíždí ze zajetých kolejí. Fantastika, to nejsou stroje času a hobiti a draci a mimozemšťané. Fantastika, to je pocit úžasu z něčeho nového. Fantastika – v pravém slova smyslu – bude vždycky divná. Jiná. Bude provokovat čtenáře fantasy, sci-fi, upírských detektivek nebo paranormálních romancí, protože bude narušovat pravidla žánru. A pokud to bude dělat opravdu dobře (jako Poe, Lovecraft, Tolkien...), stane se časem normou. Pak bude opět na čase přijít s něčím divným.

7. února 2023 vyšel sborník *Jiný kraj*. Tedy... on vyšel o něco později, ale pro potřeby této předmluvy se nám 7. únor prostě hodí. Možná teď máte pocit, že už víte, co v povídkách hledat. Možná takhle předmluva změnila způsob, jakým budete následující texty číst. Rozumíte teď vyššímu smyslu toho všeho. Chápete význam sborníku v nečekaných souvislostech. Vzpomínáte si na všechno, co jste slyšeli ve školách, médiích nebo od kamarádů. Literatura má vzdělávat.

Literatura má vychovávat. Literatura má bavit. Literatura má... Hlouposti. Vše včetně této předmluvy je podružné. Literatura má... prostě být. Ostatní záleží na čtenáři.

Jan Křeček učí češtinu a angličtinu na gymnáziu v Brně. Fantastice se věnuje jednak v rámci doktorského studia na FF MU, jednak v člancích a recenzích zejména pro žánrová periodika. Je organizátorem ankety Kniha roku Sardenu a v roce 2022 se stal jedním ze tří porotců ceny Magnesia Litera za fantastiku.

SAMI NA CESTĚ

Jan Hlávka

„Jirko! Kam jdeš? Okamžitě se vrať!“

Jenže to Jirka rozhodně neměl v úmyslu. Dveře rozrazil tak prudce, až uslyšel zvuk praskajícího skla, když bouchly o stěnu. Už to stačilo na pořádný malér, jenže nad tím nepřemýšlel. Nepřemýšlel nad ničím, ani nad slovy, která hodil za sebe, když vyběhl na ztemnělý dvorek.

„Nenávidím tě, mami! Chci, abys umřela!“

Odpověď, pokud nějaká přišla, už neslyšel. Třemi skoky přeběhl dvorek k plotu. Branka byla zamčená, ale k plotu nalevo přiléhal starý přístřešek na uhlí. Nebylo vůbec těžké na něj vylézt a přeskočit.

Když dopadl na nohy, v kotníku, který si předevčírem zvrtil, ho ošklivě zabořilo, ale skoro to nevnímal. Rozběhl se a bylo mu jedno kam. Hlavně pryč z tohoto domu, kde nikdy nechtěl bydlet, pryč od hlasu, co pořád slyšel v hlavě.

Bylo po deváté večer. Sotva před hodinou skončila bouřka. Mokrá silnice ve světlech pouličních lamp připomínala hladinu černé řeky. Letošní léto bylo chladné a deštivé. Do konce srpna zbývalo ještě pár dnů. Brzy mu začne škola, v tomhle zapadákově, kde nikoho neznal a nikdo neznal jeho. Jirka si vzpomněl na kamarády, kluky, co už neuvidí...

Ta myšlenka ho znovu popohnala. Žlutá pouliční světla se mu míhala před očima. Pak je vystřídaly rudé mžitky. Na prsou ho páliho. Hrozně moc chtěl běžet dál, ale prostě už nemohl.

Vyčerpaně zastavil a předkloněný popadal dech. Nohy se mu trásly, srdce bláznivě bušilo až v krku. Poprvé zaregistroval bolest v kotníku.

Po nějaké době se vzpamatoval dost, aby se rozhlédl a došlo mu, že vůbec netuší, kde je. Za sebou viděl světla posledních domů vesnice, jenže tam se rozhodně nehodlal vracet. Na opačné straně černá řeka silnice mizela ve tmě. Jirka neměl zdání, kam vede. Ale nebylo to fuk?

Pokrčil rameny a pomalu vyrazil do neznáma. Snažil se na nic nemyslet. Neohlížet se, jenom jít dál, ale beznadějí tížila jako pytel mokrého písku a vlastní mysl ho zradila. I když nechtěl, pořád slyšel ta slova. Přece nebylo možné, aby táta, jeho táta...

„Ahoj!“

Jirka leknutím nadskočil. Rychle se otočil. Šero rozmazalo stromy podél silnice do změti pahýlů a stínů, ale přesto spatřil postavu sedící na nakloněném patníku. Úlek se změnil v rozpaky, když si uvědomil, že je to nějaká holka, zhruba v jeho věku.

„Co tady děláš?“ zavrčel.

„Co tu děláš ty?“

Jirka se zarazil, ale než vymyslel odpověď, holka pružně seskočila z patníku.

„Já jsem Martina.“

„Jirka,“ zahučel. Ani si nebyl jistý, proč odpověděl. Snad ze slušnosti. Každopádně tím hodlal skončit. Vykročil dál, když se však po chvíli otočil, spatřil Martinu kráčet krok za sebou. Byla vysoká skoro jako on, oblečená v mikině s kapucí a vybledlých džínách, rozpuštěné světlé vlasy jí visely na ramena. Prohlížela si ho modrýma očima v trochu bledém obličejí a Jirka pocítil zlost. „Proč jdeš za mnou? Nemůžeš si hledět svýho?“

Odpověděla pokrčením rameny, nijak uraženě. „Jenom tak. Ty jsi tady nový, co?“

„Proč? Co je ti do toho?“

Další pokrčení ramen. „Znála jsem všechny kluky ve vsi. Přistěhovali jste se napořád?“

„Nevím,“ Jirka sklopil oči. „Nemám tušení. Vaši tě nechají běhat takhle pozdě venku? Táta by zuřil... teda předtím.“

Zarazil se, v duchu si vynadal, že nedržel jazyk za zuby a Martina tentokrát místo pokrčení rameny mávla rukou.

„Naším už je to fuk.“

Něco v tónu té věty Jirku zarazilo. Znělo to... povědomě. „Mámě to není fuk,“ zahučel. „Akorát mě jo.“

„Ty jsi utekl, že jo?“

Rekla to, jako by se nechumelilo, a Jirka sklopil oči. „Tak něco.“

Ani teď nevypadala překvapeně. „Já taky utíkala. Hlavně když na sebe máma s tátou řvali.“

„Ty tví taky?“ Jirka se na ni nedůvěřivě zadíval.

„Jo. Napřed se snažili, abych to neslyšela. Řvali jenom, když mysleli, že spím, jsem ve škole a tak. Pak už jim to bylo jedno. Ráno u snídaně, u oběda, pořád. Stačilo, když byli chvilku sami.“

„Naši už neřvou,“ Jirka si povzdechl. „Už spolu vůbec nemluví. Leda po telefonu, a to říkají... věci.“

Nenašel sílu některou zopakovat, zato pocítil údiv. Zdrhnul z domova, v noci na opuštěné silnici se svěruje cizí holce... a ani se nebojí. Přitom už padla úplná tma. Neviděl ani lesklý povrch silnice, jen stěží patrnou tmavší čáru. Když zvedl hlavu, i obloha byla zatažená, bez hvězd, jen v jednom místě skrze mraky slabě prosvítal Měsíc.

Jirka ucítil nervozitu a poprvé se zamyslel, co dál. „Kam vede ta silnice? Není tu někde autobusová zastávka?“

Prohrabal kapsy v naději, že najde pár zapomenutých drobných, ale smůla. Nevzal si ani mobil, a Martina se zatvářila pobaveně.

„Proč? Kam bys chtěl jet?“

„Za tátou. Zůstal ve městě, v našem bytě. Když za ním přijedu, tak...“

„Tak co? Tvoje máma musí šílet. Zavolá jí, řekne, ať si pro tebe přijede, aby jí mohl vynadat, že na tebe nedala pozor. Začnou na sebe řvát, ty se budeš cítit mizerně, že jsi to zavinil. Potom tě máma odtáhne zpátky sem a dá zaracha. Ne proto, že se ti mohlo něco stát, ale že měl táta důvod ji seřvat, to ji naštvne nejvíc.“

Jirka se otrásl. Chtěl odseknout, že to není pravda, jenže něco v Martinině hlasu mu zavřelo ústa. „Jo,“ přiznal tiše. „Tohle jsem asi podělal.“

„Nepodělal,“ zavrtěla hlavou. „Je to fuk.“

„Fuk?“

„Jo. Je úplně jedno, co uděláš. Můžeš brečet, utíkat, být slušňák, když jednou začnou, je to na nic. Třeba já zpívala.“

„Zpívala?“

Nechápavě se na ni zadíval a Martina se uculila. Zuby měla bílé jak dvě řady perel.

„Jo. Při hodině jsem si občas stoupla a začala zpívat. Byla to sranda, koukat, jak se matikářka tváří.“ Zaklonila hlavu k temné obloze. „Jeden lední medvěd z akademie věd, utek na severní pól, tam pašoval alkohol pro žáky mateřských škol, teď ho hledá Interpol. Tralala!“

V tiché tmě se její hlas nesl do daleka a Jirka vyprskl smíchy, navzdory tomu, jak zle se cítil. „Dost dobrý!“

„Chtěla jsem vypadat divná,“ Martina zakoulela očima. „Však víš, na hlavu. Myslela jsem, že pak si mě začnou všimát a přestanou na sebe řvát.“

„Fungovalo to?“

„Jasně že ne. Táta akorát ječel na mámu, že jsem hysterka po ní, a máma mě odvedla k psychologce. Měla v ordinaci plno umělých kytek a pořád se usmívala jako prodavačka v mekáči. Taková ta, co se děsně nudí a počítá minuty, kdy už bude moct domů.“

Jirka se zašklebil.

„Já ve škole hřebíkem poškrábal tabuli. Taky jsem zpacal pár písemek, schválně. Myslel jsem, že když začnu nosit poznámky a pětky, naštvou se na mě a nechají toho. Naštvali se. A ječeli na sebe ještě víc.“

„Vždyť říkám, že je to fuk. Nic dalšího jsi nezkoušel? Já chtěla dostat nějakou hroznou nemoc. Chápeš, jak se o tebe starají, když máš zápal plic nebo tak.“

„Jo, to mě taky napadlo. Ale já nikdy moc nestonal.“

„To se dá zařídit.“

„Zařídit?“

„Jo.“ Martina natáhla levou ruku před Jirkův obličej. Vytáhla rukáv mikiny výš. I ve tmě Jirka uviděl bílou jizvu přetínající zápěstí kousek pod kořenem palce. „Musíš přitlačit, aby to hodně teklo, mít něco ostrého. Nejlepší je žiletka. A nesmíš říznout svísele, to bys mohl fakt umřít.“

Jirka si uvědomil, že vypadá *spokojeně*. Jako by šlo o to, ořezat si tužku, hezky ostříhat nehty nebo udělat vzorně úkol z fyziky. „Tohle... je už moc, ne?“ polkl zaraženě. „Jak to vlastně víš?“

„Internet,“ znovu se usmála, až se jí v ústech zas zaleskly ty bílé zuby. „A proč moc? Máma řekla tátovi, že ho udá na policii. Poví, že ji mlátil, a babička jí to dosvědčí, aby ho zavřeli. On na ni zase ječel, že jeho ségra je právník a po rozvodu skončí na ulici, když mu mě nedá. Jako bych byla hrnec nebo skříň, tak co?“

Jirka sklopil oči. „A pomohlo to? Myslím *tamto*.“

„Chvilí. Nějakou dobu jsem byla ve špitále. Chodili mě navštěvovat, byli skoro jako dřív. Ale pak jsem zjistila, že už u nás táta nebydlí... a máma dostala dopis. Ten s pruhem, od soudu. Už ho dostala i ta tvoje?“

Otázka Jirku zastihla nepřipraveného. Zabořila jako rána do břicha, přesto odpověděl. „Ne. Ale než jsem zmizel, slyšel jsem ji telefonovat s tátou. Ona říkala... říkala...“

„Co?“

„Že nejsem jeho. Že není můj táta... že mi udělá nějaký testy a pak... konečně potáhne z našeho života. *Z našeho!* Ale... ale... je to můj *táta!* To... to...“ Jirku najednou v očích pálily slzy. Rychle je stíral, chlapi přece nebrečí.

Přitom slyšel Martinin klidný hlas: „To máš jedno. Všechno jsou to kecy. Jak nás mají pořád rádi, jak se nás to netýká a všechno se časem srovná. Bla bla. Jak na sebe začnou řvát, uvidíš, co jsou zač doopravdy.“

To konstatování bylo jako sůl v ráně. Jirka náhle dostal chuť zůstat prostě tady. Sednout si uprostřed té silnice ve tmě, sedět, čekat dokud... dokud co? Mělo tohle vůbec řešení?

Ucítil, jak ho něco zatáhlo za rukáv.

„Hele, mám nápad.“

„No?“

Pořád nechtěl, aby ho viděla brečet, přesto ucítil zájem. Momentálně bral každý návrh, úplně jakýkoliv.

„Znám blízko jedno místo. Vezmu tě tam.“

„Kam?“ tentokrát se Jirka otočil. „Můžu tam zůstat přes noc?“

„Klidně napořád,“ znovu ho popadla za rukáv. „Pojd!“

Přidala do kroku. Jirka se jí snažil stačit, ale kotník bolet při každém došlápnutí. Ztratil přehled, jak daleko při rozhovoru ušli, ale když se ohlédl, světla vsi neviděl, museli přejít nějaký kopec. Navíc se ochladilo. Záda měl pořád zpocená, třásl se zimou.

„Hele, jak daleko je to tvoje místo? Bolí mě noha, mám toho nějak dost.“

„Copak? Chceš zpátky domů?“

Martina se neotočila. Pořád držela jeho rukáv a Jirka v jejich slovech ucítil posměšný nádech. Vzdorovitě zaťal zuby.

„Možná.“

„A co pak? Vyslechneš si kázání? Půjdeš pěkně s mámou na testy? Necháš ji změnit ti jméno, když táta není tvůj táta? Budeš se jmenovat po ní nebo po nějakém cizím chlapovi. Tím ho nejvíc namíchne, o to přece jde, ne?“

„To by neudělala!“

„Vážně? Víš to určitě?“

Otázka znova zabořila, ale tentokrát Jirka pocítil vztek. Vyškubl rukáv z Martinina sevření. „Seš hnusná! Že to dělali tví rodiče neznamená, že moji budou stejný. Tohle... je blbost. Třeba to půjde udělat jinak, třeba—“

„Třeba letos na švestkách budou žaludy. Seš jak malej!“

Znova ho popadla, tentokrát za ruku. Překvapivě silně, a Jirka si uvědomil, jak studené má prsty.

„Žádný strach,“ Martina promluvila přes rameno, zatímco ho táhla dál. „Už tam budeme. A pak... to bude fuk.“

„Co fuk?“ vypravil ze sebe.

„Všechno. Že na sebe řvou, i co si zase vymyslí. Poznají, jaké to je.“

„Co jaké je? O čem to mluvíš?“

V té chvíli se Martina zastavila. „Jsme tady!“

Jirka rychle oddechoval. Rozhlížel se, ale neviděl nic. Tma jako by zhoustla do neprostupné, černé hmoty, nerozeznal ani zemi od oblohy. „Co je to?“ uvědomil si, že se mu třese hlas. „Vždyť tu nic není!“

„Ale je. Musíme chvílku počkat.“

Martina se usmála, ale její oči tentokrát ten úsměv zradily. Už nevypadal mile, bylo v něm něco ledového jako ty její prsty, prosakujícího bledým obličejem jako kyselina.

Nenávist.

„Taky jsem se napřed bála,“ promluvila, napůl pro sebe. „Stála jsem tady, klepala se strachy, ale věděla jsem, že *musím*. Že už nic nebude jako dřív a tohle je jediné, co ještě můžu udělat. A víš co? Nikdy jsem nelitovala. Uvidíš, ani ty nebudeš!“

Jirka neodpověděl. Nezeptal se čeho, protože jeho pozornost upoutalo něco jiného. Jak se rozhlížel, v té tmě za sebou zahlédl světlo. Bylo maličké, žlutá jiskra, která chvíli blikala, ale pak se ustálila. Vypadalo to, že se blíží.

Martina postřehla, kam se dívá. Na okamžik přivřela oči, pak zavrtěla hlavou. „To je jedno. Už je pozdě, slyšíš?“

Jirka se na ni vyděšeně zadíval. Nadechl se k otázce, když to opravdu uslyšel: vzdálený, hluboký hukot. Přibližoval se odněkud zprava.

„Co je to?“

„Uvidíš.“

Martina vycenila zuby – úsměvem už to nešlo nazvat ani náhodou. Jirka před jejím výrazem couvl. Patou o něco zachytil, kotníkem mu projela bolest. Pohlédl dolů a spatřil brázdou s něčím kovovým uvnitř, přetínající silnici kousek za jeho nohama. Sjel pohledem dopředu a uviděl druhou před nimi. Stáli přímo uprostřed a on náhle poznal, co to je.

Koleje.

Se staženým hrdlem se ohlédl. Žlutá jiskra se blížila k nim, poskakovala, jako by běžela. I hukot zprava sílil, dunivý hřmot provázený ocelovým rachotem. Ze tmy vyšlehlo oslepující bílé světlo a Jirka konečně pochopil.

„Vlak!“ vyjekl. „Přejede nás!“

Martina ho přitáhla k sobě, sevřela mu zezadu ramena. Necouvla ani o krok. Její hlas byl šepot pronikající až do hlavy, dech na tváři jako oživlý mráz. „Neměj strach! Nebolí to, budu tě držet a pak už nám neublíží. Nic nám už neublíží. A oni... *poznají, jaké je, zůstat sám!*“

Čelní reflektor lokomotivy nebyl vzdálený ani třicet metrů. Záře oslepovala, čas jako by zpomalil, okamžiky se změnilly ve věky. Martinino sevření, studené prsty. Ochromující hrůza, rachot, světlo—

„*Ne!*“

Jirka se vytrhl z ledového stisku, instinktivně skočil dozadu. Předek lokomotivy minul jeho hlavu snad o dlaň a v tom zlomku vteřiny zahlédl Martinu, klidně stojící, ve tváři zklamání.

Pak dopadl na záda. Poryv víchru mu skoro vyrazil dech, kotník vybuchl bolestí. Země se třásla, před očima mu letěla světla v oknech vagonů. Zároveň ho někdo popadl. Něčí ruce ho zoufale táhly pryč od kolejí. Slyšel hlas, vyděšený, volající jeho jméno... hlas, který poznal.

„*Mami!*“

Chytil se jí, nebránil se, když ho přitiskla k sobě. Ve světle posledních vagonů Jirka spatřil v její tváři výraz naprosté hrůzy. Jako by ani nedokázala promluvit, ale to nevadilo, protože on také ne. Prostě se jenom držel.

Kovový rachot slábl, až zmizel. Znovu zavládlo ticho, nerušené, hluboké. Teprve pak se Jirka začal sbírat na nohy. Na pravou se skoro nepostavil, dlaň i loket měl odřené do krve.

„*Jirko... víš, co se mohlo stát? Proboha, mohl jsi umřít!*“

Mámin hlas zněl našťvaně, ale Jirka mlčel. Vyprostil se z jejího sevření a jako uhranutý zíral mezi koleje. Hustá tma zmizela, na nebi se dokonce objevil Měsíc. Zřetelně viděl silnici pokračující za tratí i místo, kde s Martinou stáli. Se staženým žaludkem hledal odhozené tělo, krev, *cokoliv*.

Nikde nic.

Silnice uprostřed kolejí byla prázdná a Jirku napadlo, že strojvůdce toho vlaku prostě jel dál. Přece si jich musel všimnout, stáli přímo před ním.

„*Vi... viděla jsi ji, mami?*“ vypravil ze sebe.

„Koho?“

„Tu holku, co byla se mnou. Musela... musela jsi ji vidět!“

„Jakou? Viděla jsem jenom tebe.“

Jirka neodpověděl. Opřel se o máminu ruku a sehnul se pro baterku u nohou, kterou upustila. Žluté světlo mířilo stranou.

V šeru se cosi zalesklo.

Posvítíl na svislý kámen ve svahu pár kroků od okraje trati. Ležely pod ním uschlé květiny, svíčky v červených kelímcích, které dávno dohořely. Uprostřed byla vsazena fotografie a Jirka na ni zíral, neschopný pohybu. Modré oči. Úsměv. Dva krátké řádky.

Martina Vávrová
1989–2001

„To... to...“ *To byla ona.* Chtěl ta slova říct, ale něco ho zarazilo.

Promluvil mámin hlas, pořád poznamenaný strachem: „Stalo se to před rokem. Tady je to nebezpečné, na světla není vidět, už tu bylo plno nehod.“

Jirka pomalu zavrtěl hlavou. „Její rodiče se rozváděli, že jo?“

Ruka na jeho paži se zachvěla. „Nevím. Jirko... co jsi tu dělal? Přece jsi ten vlak musel vidět.“ Strach v mámině hlasu vystřídala podezíravost.

Jirka mlčel, ale kdovíproč ho napadlo, že o odpověď vlastně vůbec nestojí. Skoro násilím odtrhl zrak od pomníčku. „Chci domů, mami.“

„Dobře. Pojď, pomůžu ti.“

Znova se jí zadíval do obličeje. Vypadala, že o něčem usilovně přemýšlí.

„Jirko... nechtěla bych, abys o tomhle říkal tátovi. Jenom by se zlobil. Teď nám to spolu neklape, ale to se tebe netýká. Pořád tě máme rádi, časem se všechno srovná, uvidíš.“

„Jo, mami. Chápu.“

Jirka zaťal bolestí zuby. Nepustil máminu ruku. Neohlédl se do tmy. Přesto za sebou v té chvíli uslyšel tichý šepot.

Bla, bla. Počkám tady na tebe.

KÉŽ BY SE NETOČILA

Jela Abasová

„Banda jedna vidlácká, pověřivá,“ mumlal otec, zatímco ze zdi sundával pistoli.

„Táta se třese,“ všimla si Lejla.

„To protože se zlobí,“ řekla ihned matka.

„Abychom v noci pobíhali po kopcích... prý klekánice... stejně to bude jenom nějaká opilá žebračka.“

„Táta se potí,“ hlásila dál Lejla.

„Jasně, vždyť je léto,“ řekla Allie. „Pořád je vedro.“

Lejla se podívala ze sestry na matku. Pak spokojeně přikývla.

Otci jektaly zuby, ale láteřil dál. „A t-tys už jako oni, ženo, taky věříš na bubáky, já myslil, že-že jsem z tebe udělal měšťanku, ale jednou kozipaska, navždy...“

Máma mlčela. Pobíhala po světnici a vkládala otcí do kapes různé drobné předměty, křížek toho božstva a památný penízek onoho, stroužek česneku, špetku soli, pětihlav za opasek, a „Aljenko, zaběhni na dvorek, pohřbili jsme tam sice jen kočku, ale stejně, hlína z hrobu—“

„To stačí!“ uřál ji otec. „Probohyně, to stačí, už teď jsem jako strašák, jestli mám umřít, chci aspoň trochu důstojnosti.“

Allie bojovala se slzami a taky s nutkáním vrhnout se mu do náručí, přinutit ho, aby přísahal, že se vrátí a že to bude dobré. Nesmí... nesmí... Co kdyby začal brečet též? To by nevydržela. Za jedenáct let jejího života se nic takového nestalo. Některé věci by se měnit neměly.

Otec otevřel ústa, ale zdálo se, že nedokáže promluvit. Proto se jenom dotkl klobouku a vyšel do noci.

„Na shledanou!“ zakřičela za ním Lejla.

Byl to velice bídný večer. Nešlo spát ani bdít. Máma postupně dělala různé ruční práce, zatímco se Allie pokoušela rozebírat otcovy kapesní hodinky, které Lejla přednedávnem utopila. Její dvojče si hrálo v prachu pod lavicí.

Hodiny ubíhaly. Občas bylo slyšet vesnickou domobranu, jak pročesává okolí. Přibližovali se a zase vzdalovali, pokřikovali a hvízdali – dělali všechny zvuky, co měly noční bytost podráždit.

No jen hvízděj, přijde paní

Přijde babizna po klekání

V močálu za hřbitovem kuňkaly žáby.

Cinkání máminých jehlic začínalo být hysterické.

Allie se sešoupla pod lavici k sestře. Lejla tam krmila mra-
vence zbytky od oběda. Nechala je, ať jí lezou po prstech, kývala
se sem a tam a tiše si mručela.

Hvízděj, hvízděj, přijde paní

Přijde babička po klekání...

„Babička? To vážně?!“ vyprskla Allie. „Vždyť ta obluda by nás
všechny...“

Lejla na její výbuch vzteku jenom překvapeně zírala.

„Holky,“ řekla tiše máma. „Pojďme spát.“

Zdálo se jí o hvízdání a halekání na voňavých nočních lukách. Probral ji čerstvý závan vzduchu na obličej; okno bylo otevřené. Prudce se posadila. Vnímala šustění, jako kdyby po zdi lezl hmyz. Desítky broučků. Zavětrila. Ploštice, co jiného by tak páchlo. Tisíce malých nožiček. Allie mžourala. No jo, slyší je, ale nikde je nevidí.

Zvuky se přesouvaly po zdech, poličkách, k sudům, džberům a miskám, Allie seděla a objímala si kolena. Nevěděla, jestli spí, jestli se bojí, kdo otevřel okno. Neviděla, a přesto tušila, představovala si hladké dlaně, jak vklouzávají do mouky a másla. Pomalu, málem jako hra měsíčního světla, se uprostřed světlice vynořoval obličej. Bledý, těstovitý obličej, který se roztékal a znovu formoval a nejjistě se otáčel, jako když někdo na provázek zavěsí karnevalovou masku.

Ted' viděla i ruce: dlouhé, tenké, jen kosti a žíly, jak přízračně sahají do dalších nádob, jak patlají mouku k neforemné hlavě, jak si z krvavého masa dělají úsměv, z nevymlácených klasů čupřinu, jak si místo očí vkládají ořechy, jeden nakřáplý. Otáčely se a najednou se dívaly přímo na ni.

Později si Allie z těch nočních chvil nebude mnoho pamatovat. Jenom křik a slzy; naprosto zpanikařila. Máma, třebaže čerstvě probuzená, se v situaci zorientovala mnohem rychleji. Popadla dceru a tahala ji ke dveřím. Volnou rukou přitom dělala znamení Milující bohyně, smrtelné sokyně démonů.

Lejla pořád ležela na svém oblíbeném místě před krbem. Vždycky se probírala pomaleji. Ospale mrkala a zívla. „Allie?“ zeptala se a tehdy se oči z ořechů obrátily k ní. Klekánice otevřela tlamu. Zvuk, co z ní vyšel, zněl, jako když se dítě pokouší napodobit koňská kopyta.

Klekánice se hemživě pohnula.

* * *

V deváté Knize knih – té, co se skládá pouze z prázdných stran, kam si každá rodina zapisuje svůj vlastní příběh – je obsáhlý opis hrozné bouře, do níž se sestry narodily. Mladinká knězka, která jim pomáhala na svět, byla tak rozrušená, že polovic stránky zapsala opisy klikaticích se blesků, „které nemizí“ a „těch strašlivých tvarů, co osvětlují“. Pod tím tátovy veliké neumělé litery:

DVJE KRÁSNÉ HOLČIČKY. PRV NÍ SE NARODILA ALJENA, LEJLA BRZI PO NÍ.

Když Allie trochu odrostla, nad oficiální podobu svého jména napsala: ALIE. Lejla pod to doplnila čmáranici.

Později Allie dopsala do svého jména i druhé L. Lejla na kněžčin strhující opis rozlila misku kaše.

Další zápisy mluvily o tom, že Allie řekla své první slovo, že tátovým obchodům se daří, že Allie udělala první krok, že řekla první slovo Lejla. Pak že Allie řekla první větu. Otec získal místo v městské radě a doplňuje si vzdělání u písaře. Allie už běhá. Lejla udělala první krok (zapsáno máminým písmem). Allie byla vybrána, aby o svátku Kočičích žní zpívala

v chrámě. Dostala nové šatičky s perličkami. Lejla řekla první větu (máminým písmem). Obchodům se tento rok nedaří (máminým písmem, později přeškrtnáno). Otec zkusí obchodovat s... (nedokončená věta). Pak už jen spousta prázdného místa, které Allie s Lejlou postupně zaplnily různými obrázky.

* * *

Bylo jim devět, když rodina opouštěla Yote. Vyměnili starobylé královské město za ves uprostřed divoké přírody, tátovo rodiště za rodný kraj jejich mámy, a Allie věděla, že by měla být smutná, protože museli prodat většinu jejich hraček a hezkých šatů, ale tak nějak to nešlo. Nedokázala sdílet tátovu zasmušilost. Vždyť lesy kolem tak voněly, vonělo luční kvítí, voněl skot na kopcích, dokonce i pach kravinců byl jaksi důvěrný a milý.

Táta nic z toho necítil ani neviděl. Na celé dny se zavíral do „pracovny“ (po novém to byl jenom kout jediné velké místnosti domu, oddělený od zbytku pokoje plachtou), kde hluboce dumal nad tím, jak a s čím obchodovat v malé vsi, kde se trh koná jen jednou do měsíce, a zatím šikovnými rukama spravoval kuchyňské náčiní, nakřáplé mísy a kukačkové hodiny, jak se to prý naučil od svého dědečka. Brzy k němu chodilo snad půl vesnice, ať jim spraví další věci, což ho aspoň malinko rozveselilo.

Allie se zatím učila, jak se starat o slepice a králíky. Se sestrou si úkoly spravedlivě dělily: Allie rozhodovala, Lejla vykonávala, pak po ní Allie opravovala, pak sestru poslala pro něco dobrého a raději pokračovala sama.

Dívat se do Lejlina obličej bylo jako hledět do zrcadla. Dvojčata měla stejné hladké černé vlasy zastřižené na pážátko, stejně snědé obličej, pihy tvořily ten samý vzor.

Bohyně jsou kruté, přemítala občas Allie, stvořily dvě stejné sbránky, do jedné daly všechno a do druhé téměř nic.

Lejla byla... dítě. Jistě, obě jsou děti, ale Allie jednou dospěje, možná se vyučí, založí rodinu. Lejla? Roky ji budou mítet, dítě v těle mladé panny, v těle dospělé ženy, v těle stařeny.

„Ona je prostoduchá, pane Kross,“ řekl jim kdysi soukromý učitel, kterého si na šest hodin týdně najímali v Yote, ještě

když měli peníze. „Neprospěje ničemu učit ji o mezinárodní historii a geometrii. Prosím, nechte mě, ať se věnuju jenom Aljeně. Má potenciál, který bych nerad promrhal.“

A to bylo naposled, co Allie onoho rozvážného starce viděla. Otec se smrtelně urazil.

Učitel jenom vyslovil to, co ona sama a máma věděly už celou věčnost. Lejla četla jenom po slabikách, které neuměla spojovat; počítala na prstech, ale stačilo, aby jí kolem hlavy prolétla moucha, a odčítání se proměnilo ve sčítání. Všechno brala doslovně – říct „hodte mi sekyrku, děvčata“ mohlo mít nedozírné následky. Občas zůstala bez snídaně, když svou kaši položila pod schody „pro hada“, ptačí mléko darovala kočce. Se žebrákem vyměnila všechny peníze, co jim máma dala na cukrovinky, za hrst seschlých luštěnin.

Zatímco ve městě se tyhle blázniviny ještě daly nějak utajit (prostě na návštěvy a divadelní představení provázela rodiče jenom Allie), na vsi se mluvilo pořád a o všem. Navíc odsud pocházela máma, chaloupka byla společné dědictví jí a jejích sester, a ženy z dědiny o ní chtěly vědět *všechno*, když se tak náhle vrátila domů.

Nutno říct, že vesničané se k Lejle chovali velice hezky. Mluvili na ni jednoduchými slovy, nabízeli jí, ať si jde pohladit štěňátka, ať jim pomůže podojit kravku nebo ať si přijde hrát s jejich (o hodně mladšími) dětmi.

„Mohla by k nám jít do služby, až trochu vyroste,“ nabízela rodičům paní rychtářová. „Vždyť je to hodné děvče.“

„To nepřichází v úvahu,“ řekl otec. Tvář měl kamennou a Allie věděla, že už paní rychtářové nikdy nic neopraví ani neprodá.

„Ale co s ní chcete dělat? Vlastně – moje sestřenice se přátelí s jednou milou dámou, představenou ústavu...“

To otec zamítl také a ještě důrazněji, ale Allie večer zaslechla rodiče, jak se kvůli tomu hádají.

„Bude to pro ni lepší,“ argumentoval otec, „vždyť i ten, jak-žesetojmenoval, ten učitel, to říkal.“

„Pan Premisi nic takového neříkal.“

„Naznačoval to.“

„Je to naše *dcera*, Alfréde!“

„Je prostoduchá.“

Allie ztuhla ve své posteli. Nikdy, *nikdy* do té chvíle otec nepřiznal... Myslela, že nechápe...

„Možná to ještě doběhne,“ šeptala máma a z hlasu jí znělo zoufalství. „Možná se naučí.“

„Tak ještě jedno léto,“ řekl otec a Allie tušila, že jenom proto, že nechtěl slyšet matčin pláč. „Po létě ji odvezu do ústavu. Ale ne do toho, co zmiňovala ta bába. Ať nemá pocit, že vyhrála. Najdeme jiný.“

Na to se máma rozvzlykala a Allie kousala do polštáře, aby nekvílela též.

To bylo na jaře. Jaro však uplynulo a přišlo léto, které si vůbec nedokázala vychutnat, třebaže bylo krásné. Pole zláta a ovoce zrálo, jezero zvalo na třpytivou hladinu.

„Užijte si to, děvčata,“ vybízela je někdy máma nakřáplým hlasem a na celý den je osvobodila od domácích prací.

Allie však výzvy ke hře nevnímala. Ochromoval ji strach. Věděla, že záchrana je jenom jedna: Musí z Lejly udělat dospělou. Tak odmítla volný den a společně pomáhaly mámě vařit. Pak zkoušely prát. Uklízely. Po vsi zatím voněly pečené ryby, pořádaly se veselice. Allie však Lejlu brala mezi tetičky, učily se drápat peří a příst. Poslouchaly pořád ty samé historiky s mravním poučením. O polednici, o klekánici, o zlém bratru skřítka hospodářička.

V poledne se ostatní děti ukrývaly do stínu, cvrnkaly kuličky a vily věnce. A pod jinými stromy, na dohled, ale příliš daleko, učila Allie Lejlu psát na prázdné stránky deváté Knihy knih.

* * *

Když se objevila zmínka o prvním mrtvém, jakémsi závozníkovi, co rád chodíval po večerech do hospody ve vedlejší vsi, staré báby pouze pokývaly hlavami. „Zlý duch to byl, klekánice ho dostala, tak, tak.“ A jedna tetička dodala: „To jo a pálenka jí pomohla.“

Druhou obětí se však stala mladičká a krásná dívenka, jakým se říká *ovečka*, a po ní zmizeli tři malí kmotřenci nejváženější

z vesnických babek. Později našli jenom jednoho, toho nejmenšího, jak se třese ve křoví.

„H-hrozná ženština,“ bylo vše, co z něj prý dostali.

„Klekánice,“ vydechly ženy. Mladé skoro překvapeně, staré skoro spokojeně.

Později se říkalo – a především psalo v novinách – že se po doteku Lejliny dlaně klekánice s děsuplným výkřikem propadla do nejhlubších hlubin země. Ale Allie viděla, co viděla... jak se příšera svinula do klubka a krotce jako pejsek vlezla pod postel.

O ústavu pro slaboduché už se potom nikdy nemluvalo. Hodně se toho změnilo.

Očitými svědky „záhuby“ klekánice byly jenom máma, Allie a Lejla, ale spousta vesničanů, kteří příšeru pronásledovali, ji vidělo vlétat do otevřeného okna v podobě vzdušného víru. Zbabělci, co se nijak nehrnuli na pomoc ženě a dvěma dětem, jim sice poděkovali za záchranu, dali však jasně najevo, že čarodějnictví ve své vsi trpět nebudou.

„To nevádí,“ řekl táta, „tady to stejně není nic pro nás. Půjdeme někam, kde naši zázračnou dcerušku ocení.“ A políbil Lejlu na čelo.

Allie to pozorovala s nevolí. Nebylo to tak dávno, co se otec na její sestru sotva podíval. Najednou ji pořád líbá a vychvaluje až do nebes. Nechápala jeho záměry, směs žárlivosti a odporu v ní nebezpečně bublala.

Brzy však pochopila. Jejich nově pronajatý dům na předměstí začaly obléhat zástupy zvědavců, především od tisku.

Allie si poprvé naplno uvědomila, že žijí v „době změn“, o níž neustále mluvil táta.

Co si pamatovala, její otec dychtivě četl noviny zabývající se pokrokem a navštěvoval výstavy kuriozit; viděl tam prý kletby naložené v medu, sloní muže a všemožné technické novinky. Vracíval se rozjařený. „Jsou to ale chlapíci, ti magici, poslechněte si, co...“ volával už ode dveří.

Lejlu tím děsil. Domnívala se, že magici jsou ta nejhorší sorta černokněžníků, velmi zlí, ba až ďábelští, a zdálo se, že máma si myslí skoro to samé. Allie však věděla víc. Byli to vědci, konstruovali železnice a prohlíželi si kouzla pod mikroskopem.

Tajně tátův zájem sdílela a on to poznal. Stávalo se, že jí v roztržitosti začal vysvětlovat, jak funguje hodinový strojek. Většinu času se ovšem shodoval s mámou, že podobné myšlenky „do hlav malých slečen“ nepatří, a Allie se s tím už nějak smířila. Magici a jejich velevážený výzkum prostě nepatřili do stejného světa jako její dětství.

A pak najednou patřili.

Příběhů podobných tomu jejich byly tenkrát plné noviny. *Děti s vrtulkami*, psalo se například v Hlasu paromagie: *Plně živé, pulsující, všespalující arkány. Plně síly. Vzbuzují v lidech fascinaci a zbožný úžas. Kouzelná drobotina se rychle stává symbolem pokroku.* Ve Skrabradském listu je zpodobňovali jako titěrné postavičky, jejichž silou se ohýbají stromy, roztácejí se vrtule mlýnů, Tudrožští se třesou za severní hranicí země. Přišlo do módy nosit na oděvu malou vrtulku.

Prvního rozhovoru s novináři se Allie odmítla zúčastnit a nikdo ji ani nenutil. Všechna pozornost se zaměřovala na Lejlu, nové šatičky pro Lejlu, jak upravit Lejle vlasy, měla by být nalíčená?

Ona tu věc přivolala! Všechno to způsobila a vy ji teď oslavujete! Allie na to neměla přímý důkaz, ale když se zlobila, byla si až strašidelně jistá. Zůstala zavřená ve svém pokoji v tichém protestu, který nikoho nezajímal, což ji štvalo ještě víc. Vzala si na mušku kukačkové hodiny, rozebírala je a části roztahovala po celém pokoji. Neposlouchala, vůbec ji to nezajímalo, ucho ke dveřím přitiskla jenom omylem...

A všechna zášť z ní vyprchala, když slyšela hlasy z druhé strany. Lejlinu nervozitu. Snažila se, ale na otázky novinářů neuměla odpovědět a rychle ztrácela pozornost. Otcův rostoucí hněv, čím dál hůř skrývaný. Máminu frustraci, když se vše snažila zachránit, ale ani jeden člen její rodiny nespolupracoval.

Vše skončilo tím, že Lejla utekla do jejich pokoje (málem přitom Allie rozbila nos) a odmítala vylézt.

Po tom fatálním neúspěchu otec změnil taktiku.

„Allie ti lidé našťestí neviděli,“ povídal vesele u snídaně, zatímco chlebem vytíral talíř, „nemají ponětí, že máme dvě.“

Napříště si Allie musela obléct ty nové šaty s krajkovým límcem a předstírat, že je Lejla. Tentokrát měl rozhovor veliký úspěch a návštěvy i pozvání se jen hrnuly. Brzy byla naprosto vyčerpaná. Měli spoustu otázek, na něž neznala odpovědi, a tak si většinou vymýšlela.

„Pouze jsem zvedla ruce,“ vykládala místnímu šlechtici a jeho přátelům v porcelánem zaplněném salónku, „a přišlo to samo.“

Zachytila otcův nespokojený pohled. Za tak bídnou historiku jí „na školné“ nepřispěje nikdo. Zkusí to znovu. Musí přitvrdit.

„Pak jsem pocítila teplo. *Tady*, přímo v srdci. V hlavě jako bych zaslechla hudbu božích hlasů... věděla jsem, že jsou se mnou... Prosila jsem je, *zachraňte mou mámu, a mou s... a všechny ostatní*. Tak moc jsem prosila. Nemohla jsem couvnout.“

Jejich oči se naplnily obdivem. Ze tváří vyprchala barva, jak se posluchači vžívali do příběhu, vějířek jakési starší dámy se zběsile třepetal.

„Jsi statečné dítě,“ křehce šeptala stařena. „Dobré, statečně děvče.“

Před požehnáním Allie uhnula. Otec nebezpečně zúžil oči. No tak ať. Tříkrát prokletý je ten, kdo přijme nezaslouženou chválu. Ať si hosté jenom šeptají, jaký je nevďečný malý spratek. Kdyby tušili, kdo a jak *doopravdy* zastavil démona...

„Jak jsi to vlastně udělala?“ zeptala se jednou sestry. „Jak jsi tu klekání zničila?“

„Zvedla jsem ruce,“ zněla odpověď, „a cítila jsem teplo – tady.“

„Ale vždyť ty jenom opakuješ, co říkám těm lidem!“

Sestra na ni vylekaně zírala nechápavými očima.

Táta si jasně uvědomoval potenciál magicky nadaného dítěte. Vybíral si, co řeknou a komu, a příběhy stupňoval. Brzy se už Allie (takřečená Lejla) neukázala jen tak každému; a dojímavost příběhu, který vyprávěla, závisel hodně na štědrosti jejích hostitelů. Kdo neměl dost peněz na to, vidět se s démonbijkou osobně, ještě pořád si mohl její příběh přečíst za pár drobných na bohatě ilustrovaných šestnáctkách.

Zatímco se Allie musela před hosty předvádět jako opice, otec vodil Lejlu na nejrůznější vyšetření. Nad výsledkem si pak spokojeně mnul ruce.

„Devadesát pět arkán,“ říkal třeba, „tolik má v sobě jeden člověk ze sta. Co ze sta. Z tisíce!“

A poplácával Lejlu po hlavě. Ta jako obvykle nic nechápala, pouze se hrdě usmívala.

Jindy jí přinesl káču potaženou barevnými plíšky. „Jakpak se ti líbí, miláčku?“

„Moc!“ Lejla hračku postavila na stolek. Pokusila se ji roztočit, ale nepovedlo se, při druhém pokusu káča letěla na zem. Lejla se zatvářila velice provinile, ale táta se rozesmál.

„To nic, to nic! Jen si hrej!“

Lejla to zase zkusila, káča zase spadla. Obrátila se na Allie a ta se po hračce ihned natáhla, ale táta ji zastavil.

„Ne! Allie, běž pro vajíčka, copak má tvoje matka všechno dělat sama?!“ A na Lejlu: „Hrej si, miláčku můj, hrej.“

Zněl šroubovaně jako slova z první Knihy knih. Allie v tu noc nedokázala usnout. Pořád na něco čekala, na něco tiššího a záluďnějšího než klekánice, převalovala se na posteli.

Do snu jí pronikla slova, jež otec rozveselený pálenkou říkal matce: „...a ten magik povídal, ať prý si s tím hraje, ať si zvyká!“

Rodiče s Allie nemluvili o tom, co se s klekánicí ve skutečnosti stalo. Jako kdyby se na to sami snažili zapomenout.

„Propadla se do země,“ vyhlásila matka rozhodným hlasem vždycky, když se Allie to téma pokusila otevřít.

Vlastně jim rozuměla. Také nerada přemýšlela nad tím, co to celé znamená. Někdy v noci Lejlu slyšela, jak mluví s něčím, co není vidět, co žije v koutech a ve skříní a pod postelí, a vybavovaly se jí zpola zapomenuté útržky dětských her. Tuze zavírala oči, zavrtala se do polštáře a namlouvala si, že nic z toho není skutečné.

Sestriny hříchy a její vlastní lži Allie velice sužovaly. Jednoho dne se tajně vykradla do chrámu Obou bohyň. Bylo tiché studené podzimní odpoledne. Kostel zaplavovalo světlo odrážející se ve stovkách zrcadel, na oltáři rozpínala Milující bohyně ruce nad Milovanou, zpodobněnou jako dítě. Milující měla na tváři utrápený výraz, Milovaná se usmívala.

Tak jako já a Lejla. Nikdy ji nesmím opustit.

Než se přesunula do zpovědnice, podala jí kněžka do zkřehlých rukou šálek horkého čaje a pikslu sušenek.

„Myslím, že moje sestra přivolala klekánici,“ šeptala posléze jiné kněžce, skryté za závěsem z hrubé tkaniny.

Každý jiný by se zeptal *jak*, ale služebnice boží řekla: „Proč?“

„Slyšela staré ženy mluvit o démonech spjatých s časem. Vždycky nám vyprávěly strašidelné historky, učily nás říkanky... Nejspíš si myslela, že jim udělá radost.“

„Ubohé dítě.“

„To stvoření ublížilo mnoha lidem. Ale to sestra nechápe. Máma mi zakázala říkat pravdu o tom, co se stalo.“

„Proč to tedy říkáš mně?“

„Protože lhát je těžké. A špatné.“

„Proč tedy lžete?“

„Abychom ji ochránili.“

„Tak potom to špatné být nemůže.“

Allie už nebyla dítě, věděla, že kněžky Obou jsou tady proto, aby dávaly naději – ale stejně jí odlehlo na duši.

Sluneční světlo rychle mizelo a ona pospíchala domů, když ji zastavili dva páni ve fracích a cylindrech. Boty měli ušmudlané jako po dlouhé cestě.

„Ty jsi ta démonobijka?“ zeptal se jeden z nich.

Další novináři. „Jo, to jsem já,“ špitla.

„Lejla Krossová, ano?“

Přikývla.

„Ničeho se prosím nelekej. Teď půjdeš s námi.“

„P-proč?“

Podívali se jeden na druhého. „Posílá nás tvůj otec. Něco se stalo. Musíme bez prodlení vyrazit.“

* * *

Mámě stékaly slzy do talíře. Táta zíral jen tak oknem ven. Lejla se choulila na své židličce. Chtěla rodičům něco říct, něco hezkého a milého, ale bála se, že tátu rozčílí. To se stávalo často, sice poslední dobou tolik ne, ale předtím pořád, a máma nikdy nic neřekne, něco by mohla říct jedině její sestra, ta by taky věděla, co říct milého a hezkého, a všichni by zas byli šťastní.

Allie zmizela předevcírem. Táta ji hledal celou noc, máma s Lejlou celý další den. Po večeři Lejla znovu prošla všechny jejich skryše, podívala se i do paláce, který onehdy společně nakreslily. Ale okénka byla hrozně malinká, a navíc na obrázku pršelo. I kdyby se tam Allie nacházela, stejně ji neuvidí.

„Neboj se,“ opakovali jí pořád rodiče, „ona se jenom někde zapomněla... brzy se vrátí.“

Lejla jim nevěřila. Máma s tátou často říkají, že něco bude brzy, brzy, brzy bude večeře, brzy bude léto, brzy ji pustí do školy, a něco z toho je opravdu brzy, ale něco se nestane nikdy. Jestliže tady Allie není, tak ji rodiče někam schovali. Možná že Lejla zlobila. A když jí nedovolí klečat na hrachu, aby odčinila všechno špatné, co pak? Co pak? Co když zlobila tak moc, že už jí Allie nikdy nevrátí?

Tichounce vstala od stolu, kde se máma dál modlila a brečela do kaše, a vyhnula se tátovu prázdnému pohledu. Ukryla se do komory a přivřela za sebou dveře. Zbýl jen slabý proužek světla, kterým viděla do pokoje. Voněly tu škvarky a sýry a smrděl prach z okurkových lahví.

Lejla netušila, kde Allie je, ani jak by ji mohla najít. Naštěstí však zná někoho, kdo ví... nebo spíš někoho takového si umí vytvořit.

Protože příběhy o démonech, ďasech a příšerách lžou. Nepotřebujete kruh ani pentagram, abyste je přivolali. Démon, a aby se zjevil odnikud? Jenom tak uprostřed kruhu? Tak se to přece nedělá.

Ne! Na to musíte jinak. Lejla to ví. Třebas takhle: Skrze škvíru ve dveřích se podíváme na tátu. Táta má kolem sebe hodně barev, na čele, na krku i na břichu, tak se podívejme, kde jich je nejvíc, kde nebudou chybět.

Nejvíc barev má táta kolem pasu, takže si vezmeme odtamtud. Jasně že nepoužijeme své ruce, použijeme *ty druhé*, a už je to tady, už máme hroudu světla, jemně ji hněteme a formujeme. Poddává se našim prstům, *těm druhým*, sama ví nejvíce, jaký na sebe vzít tvar. Tahle hmota chce mít tvar veliké a krásné ženy s rudou kůží, trochu se podobá naší tetě, chce se usmívat a nechce být příliš oblečená. Ani příliš chytrá, to jsme vycítily, ale jistěže jí to nebudeme připomínat. Máme přece nějakou výchovu. Přivoláme ji k sobě, a ona si v komoře sedne naproti nám. A my se jí zeptáme: „Jak se chceš jmenovat?“

„Tiš-šaa, jestli má paní dovolí,“ zapřede měkce to stvoření.

„Jistě, to je hezké jméno. Já jsem Lejla.“

Cítíme její překvapení, ale proč? Je přece slušné představit se.

A bytost se ptá dál. „Jaké je přřání mé paní?“

„Ztratila jsem svou sestřičku. Chci ji zpět.“

„Ssestru?“ podiví se to stvoření. „Touží ssssnad moje paní... Ne, počkat.“ Zarazí se. „Moje paní je mládě... je to tak? Něco je špatně.“

„*Všechno* je špatně. Ztratila jsem svou sestru.“

„To je sssslza?“ zeptá se bytost. „Sssmím?“ A pro sebe šeptne: „Tak sssslaná...“

„Najdeš ji?“

„Ovšem, když to má paní přřikáže.“

„Já nepřřikazuju, já tě pěkně prosím.“

„*Prossím*,“ syčí rudá bytost. „*Prossím*, paní *prossí*. Kde ji mám hledat?“

„Ve sklepe. Když zlobím, tak tatínek odnese hračky do sklepa. Já se tam bojím. A jestli ne... tak na rathausu, když jsem ztratila čapku, tak máma pro ni zašla na rathaus.“